WARIES QUIZBOEKEN

De winterquiz

voor het hele gezin

190 vragen voor jong en oud

Uitgeverij Waries

Zo speel je

In dit boek staan 190 vragen in 19 rondes van 10. Speel ze allemaal op één avond, of verdeel ze over een paar keer.

De quizmaster

Eén speler is de quizmaster. Die leest de vragen voor, houdt de tijd in de gaten en kijkt achterin het boek wat het goede antwoord is.

Teams

Speel alleen, met z'n tweeën of in teams. Elk team schrijft zijn antwoorden op een papiertje. Overleggen mag, voorzeggen niet!

Punten

Elk goed antwoord is 1 punt. Na elke ronde leest de quizmaster de antwoorden voor en noteert de punten op het scoreblad achterin.

De schatvraag

De laatste vraag van elke ronde is een schatvraag. Het team dat het dichtst bij het goede getal zit, krijgt 2 punten.

De uitleg

Bij elk antwoord staat een korte uitleg. Lees die hardop voor: zo steekt iedereen er iets van op, ook wie het fout had.

Soorten vragen

Elke ronde heeft een mix van vier soorten vragen.

MEERKEUZE
Kies uit vier antwoorden: A, B, C of D. Lees ze alle vier voor.

WAAR OF NIET WAAR
Een bewering. Klopt die, of klopt die niet?

OPEN VRAAG
Er staan geen antwoorden bij: dit moet je echt weten.

SCHATVRAAG
Noem een getal. Wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten.

Tips voor een geslaagde quiz

- Geef bij elke vraag ongeveer een halve minuut bedenktijd.
- Joker: elk team mag één keer per quiz een joker inzetten. De punten van die ronde tellen dan dubbel. Zeg het wel voordat de ronde begint!
- Gelijke stand aan het eind? Dan wint het team dat bij de laatste schatvraag het dichtst in de buurt zat.
- Speel je met jong en oud? Geef kinderen bij open vragen gerust een hint.

Zo vind je de antwoorden

Bovenaan elke ronde staat op welke pagina de antwoorden en de uitleg staan. Bij de antwoorden staat weer waar de vragen van die ronde beginnen.

Inhoud

Zo speel je **3**

1 De Tocht der Tochten 6
2 Schaatsen door de eeuwen 8
3 Op de ijsbaan 10
4 Op de ski's 12
5 Sleeën, curling en honden 14
6 Sneeuw van dichtbij 16
7 IJs in alle soorten 18
8 Winterweer en weerspreuken 21
9 Het hoge noorden 23
10 Antarctica 25
11 Poolreizigers 28
12 Dieren van ijs en sneeuw 31
13 Planten en dieren in de kou 33
14 Winterwoorden 35
15 Warm blijven 37
16 Winter in de schilderkunst 39
17 Winter in muziek en boeken 41
18 Winters eten en drinken 44
19 Gletsjers en lawines 46

Antwoorden en uitleg **48**
Scorebladen **67**

RONDE 1 · 10 VRAGEN

De Tocht der Tochten

Antwoorden en uitleg: p. 48

1 Welke van deze Friese plaatsen is GEEN van de elf steden van de Elfstedentocht?

- **A** Sloten
- **B** Drachten
- **C** Dokkum
- **D** Harlingen

2 OPEN VRAAG

Welke sportpionier schaatste in december 1890 langs de elf Friese steden, en legde daarmee de basis voor de eerste officiële tocht in 1909?

3 WAAR OF NIET WAAR?

Alle officiële Elfstedentochten werden verreden in januari of februari.

4 Wie moeten er allemaal instemmen voordat de Elfstedentocht door kan gaan?

- **A** De burgemeesters van de elf steden
- **B** Alle leden van de vereniging
- **C** De 22 rayonhoofden
- **D** De weerkundigen van het KNMI

5 Waarom staan er langs de route van de Elfstedentocht ook geheime controleposten?

- **A** Om de dikte van het ijs te meten
- **B** Om de schaatsers warme drank te geven
- **C** Om te tellen hoeveel schaatsers er zijn gevallen
- **D** Om te voorkomen dat deelnemers een stuk met de auto afleggen

6 **WAAR OF NIET WAAR?**

Tijdens de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog werd er nooit een Elfstedentocht verreden.

7 Op de dag van de allereerste Elfstedentocht, 2 januari 1909, gebeurde er iets onverwachts met het weer. Wat?

- **A** Het begon te dooien
- **B** Het vroor ineens twintig graden
- **C** Er stak een zware storm op
- **D** Er viel een halve meter sneeuw

8 **WAAR OF NIET WAAR?**

De eerste vrouw die aan de Elfstedentocht meedeed, deed dat in 1912.

9 Wat was er bijzonder aan de winnaars van de Elfstedentochten van 1933 en 1940?

- **A** Er waren meerdere winnaars die samen de overwinning deelden
- **B** Ze kwamen allemaal van buiten Friesland
- **C** Het waren allemaal broers uit hetzelfde dorp
- **D** Ze reden de hele tocht op houten schaatsen

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

Op 12 februari 1929 begonnen 303 deelnemers aan de Elfstedentocht. Hoeveel van hen haalden ongeveer de eindstreep in Leeuwarden?

8 **OPEN VRAAG**

Hoe heette de twaalf jaar oude leidhond van hondenmenner Leonhard Seppala, wiens team in 1925 het langste en gevaarlijkste stuk naar Nome liep?

9 Van welk Schots eilandje komt een groot deel van het graniet voor curlingstenen?

- **A** Iona
- **B** Ailsa Craig
- **C** Lewis
- **D** Skye

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

Hoeveel kilometer legden de hondensleden met de medicijnen voor Nome in 1925 af, in vijfeneenhalve dag? (in km)

6

RONDE 6 · 10 VRAGEN

Sneeuw van dichtbij

Antwoorden en uitleg: p. 53

1 Hoe noemen weerkundigen sneeuw die gemengd is met regen of met halfgesmolten vlokken?

- **A** Stuifsneeuw
- **B** Driftsneeuw
- **C** Poolsneeuw
- **D** Natte sneeuw

2 **OPEN VRAAG**

Hoe heet de zachte sneeuw in fijne, droge vlokjes waar skiërs zo dol op zijn?

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

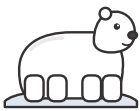
Hoeveel meter schuift de ijskap bij de zuidpool per jaar ongeveer op?

11

RONDE 11 · 10 VRAGEN

Poolreizigers

Antwoorden en uitleg: p. 58

1 Wat deed de Noorse poolreiziger Fridtjof Nansen in 1888 als eerste?

- **A** Hij overwinterde op het ijs van de Noordpool
- **B** Hij voer met zijn schip als eerste rond Groenland
- **C** Hij stak de ijskap van Groenland over, op ski's
- **D** Hij bereikte de Noordpool met een hondenslee

2 Waarvoor kreeg poolreiziger Fridtjof Nansen in 1922 de Nobelprijs voor de Vrede?

- **A** Voor het opzetten van het Antarctisch Verdrag
- **B** Voor het oplossen van een grensconflict op Spitsbergen
- **C** Voor het stichten van het Rode Kruis in Noorwegen
- **D** Voor zijn hulp aan vluchtelingen na de Eerste Wereldoorlog

9 Kasjmierwol is zacht en warm. Waar komt die wol vandaan?

- **A** Van de haren van konijnen
- **B** Van de cocons van rupsen
- **C** Van de zachte onderwol van geiten
- **D** Van de vacht van jonge schapen

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

Hoe vaak is een kind gemiddeld per jaar verkouden? (in keer)

16

RONDE 16 · 10 VRAGEN

Winter in de schilderkunst

Antwoorden en uitleg: p. 63

1 Welke Franse impressionist schilderde ‘De ekster’, een besneeuwd landschap met een zwarte vogel op een hek?

- **A** Edgar Degas
- **B** Paul Cézanne
- **C** Henri Matisse
- **D** Claude Monet

2 **WAAR OF NIET WAAR?**

Jan van Goyen, die vaak ijsgezichten schilderde, maakte daarnaast ook veel portretten.

3 **OPEN VRAAG**

In welke Schotse stad hangt het beroemde schilderij ‘The Skating Minister’, van een dominee die zwierig over een bevroren meer schaatst?